

Rượu mạnh hiệu DEJEAN đã thòan mãn lợi ngọt làm cho những tay thao rượu thấy đóa khen ngọt Chỉ một mình hãng Denis freres có bán mà thôi

Môi lợi và môi hại của đồng tiền

« Kim-tiền! » hai chữ thật là qui báu trên đời thay! Mà cũng thật là đáng khinh bỉ trên đời lắm!

Ái là người đem thân vào đám bụi trần này, dự dựa nơi vòng cạnh-tranh này mà chẳng rõ biết cái giá-trị, cái mệnh-lực của đồng tiền. Thế thì, cái đầu qui báu của kim-tiền — muốn kể ra — thật là vô cùng vô tận. Song cái đầu tàn bại làm cho ta phải xem ra đáng khinh-bị nào đâu phải ít; chẳng vô cùng vô tận thì cũng hăng-há sa-số. Bởi cớ, tiền thật là một cái môi-giới làm cho ta được nhiều đũa về-vang, tiện-lợi; mà lại là một vật rất dễ sai khiến, dễ làm chủ trượt ta trong việc quấy vậy.

Thiết tưởng cái ích-lợi cùng cái tàn-hại chẳng qua là hai lòng đực-vọng của mỗi người mà sanh ra nên nóng nôi; vì tiền nào đâu phải là một vật có mắt, có chơn có tay, có tâm có huyết như người mà biết xuôi dục người, nhưng mà một vật không có cơ-mật, bởi lòng người cảm nhiều ít mà ra đó thôi.

Cái cảm-tưởng tòng người đã quá, nên cái vấn-đề về kim-tiền biết bao nhiêu lần người đã giải quyết, nay đem ra mà luận lại một lần nữa cớ khi cho là một cái chuuyến luân thái chẳng và e cho là một đũa nghe nhầm tai, đọc mỗi miệng, chẳng chút gì ảnh-hưởng cho ai! Nhưng càng nói ra nhiều chừng nào, càng nhức nhối hai chữ « kim-tiền » chừng nào. Có lẽ càng hay, càng rộng cho tấm lòng người chừng này vậy.

Nói rằng cái cảm-tưởng lòng người đã quá nên xuôi cho người phát thành lầm đoạn phú bại thì, cái ca khúc hát, hoặc bẻ bát phàm-luận, hoặc đưa đập nâng niu đồng-tiền. Bởi phát sanh ra nhiều câu, nảy thành nhiều lẽ, kể nổi đường này, người cho lời khác, nên khó mà luận cho toàn thay.

Thế thì, buổi đầu hai chữ « kim-tiền » xem ra thật là một việc rất tầm-thường, mà lần lần bởi tấm-lòng dục-vọng của người, xem ra thành một cái vấn-đề rất quan-trọng, rất yếu-thiết, cho nhơn-quần xã-hội đó thay! Mà, càng ngày càng nhiều việc, cần-ích, đua tranh chen lùa vào con đường-dục lợi, — nhất là cái thời-kỳ này, — là thời-kỳ nhơn-dân khuyh-hướng về chủ-nghĩa kim-tiền, thì cớ lẽ cái quan-trọng cái cần-yếu lại càng nhiều tầm nữa. Vậy bây giờ thử xét sơ qua các phần công-đức của đồng tiền là thế nào, và cái tội ác của đồng-tiền là bao nhiêu vậy.

Đồng tiền đối cùng nhơn loại ra thế nào? Thật khó mà quyết đoán. Nói rằng hay tự nhiên được nên hay; cho rằng dở, thành ngay ra dở! Ấy cũng do nơi lòng người và cách lợi-dụng của người nghĩa là cớ đồng tiền phải lẽ hay là chẳng phải lẽ đó vậy.

Nhảy ngẫm-nghi trong năm-cháu kiem-cổ, nào hào-khiết, nào thanh-triệt, nào đế-vương, nào mây mặt vẩy-vùng trong vô-trụ, mây ai chẳng do nơi hai chữ « kiem-tiền » mà được nhà tạo cớ-rộng, tướng phẫn-lâu-sơn, năm ngang bày dục, ngựa xe lên xuống, tới tởi đồng dầy, hường biết bao-nhiều những đũa hạnh-phước. Lại mấy ai không dùng đũa tiền mà dựng thành được xứ; kia hãng-nọ, hội ấy hùng này, kinh dinh làm đều công-ích cho dân-đoan xã hội; đồng tàu vược biển, phá núi tuông rừng, phóng đường xê nẻo thân bắt ngày giờ; đám ngơn, phân cách, chẳng bao lâu đã đến được nơi. Cầu cao máy thước, dài mấy mươi nhiều nhíp, thấp bước cho người, rạch này qua sông kia, đèo này qua núi nọ, cách tiện lợi chẳng biết thế nào mà kể cho được hoàn toàn mới nổi.

(Còn nữa).

Phòng thương-mại SAIGON

- Kể từ 16 Aout 1921, sẽ khởi dạy như năm rồi:
- Thứ hai — Tiếng Anglê dạy học trò Tây.
- Thứ năm — id
- Thứ sáu — Tiếng Anglê dạy học trò Annam nữa.
- Thứ tư — Tiếng Anglê dạy học trò Annam.
- Thứ tư — Viết tác dạy học trò Tây.
- Thứ bảy — Viết tác dạy học trò Annam.
- Thứ ba — Toán thương-mại dạy học trò Annam.
- Thứ sáu — Toán thương-mại dạy học trò Tây.
- Thứ năm — Cách bán buôn dạy Tây Nam có.
- Thứ hai — dạy đồng thuế hàng hoá.
- Thứ sáu — dạy đồng thuế hàng hoá.
- Thứ ba — dạy địa dư.
- Thứ ba — dạy địa dư kinh tế.
- Thứ bảy — id
- Đánh máy bữa nào cũng có, ai muốn học, thì đến đó có sáng máy và bài vở tập luyện luôn luôn.

An trộm hay như tân-Hơn đời Đường

Đường Caiusat cãng nhà số 7, ngang nhà hàng Rotonde, trên lầu thì thấy Ng. Tập ở còn dưới đất thì tên cha bán thuốc dôi bạc Mougamadou ở.

Lúc 1 giờ khuya, ần trộm vào phòng của thầy Tập, rớ phá một lỗ mà xuống phòng tên Cha, bẻ khóa, phá tủ lấy hết hơn 400 đồng bạc.

Sáng ra mới hay, tra ra nghi cho đũa ở của thầy Tập, không có ần trộm cũng có đồng tình, là vì lúc ấy thầy Tập đi chơi không có ở nhà, mà có báo đũa ở phá khóa cửa mà ngủ, nhưng nó không khóa cửa để vậy mà ngủ cho nên nó mới nghĩ và bị bắt mà cầm lại để tra. Sở Mật-thám có lấy được đũa chơn tay của ần trộm, ít ngày đây cũng sẽ bắt được.

Bia chiến-si

Các phái viên lo cất Bia, từ năm ngoái, tưởng lựa chỗ trong đường Boulevard Norodom, nay sáng có chỗ tốt hơn, là chỗ giếng nước cũ, đã phá rới, như định sẽ cất Bia tại đó. — Đã có đi dự q. quan Thông-độc Namky, ngài cũng đành lòng; còn đợi bản hội-đồng thành-phố Saigon mà thôi.

Chờng thành-phố đình cho rới, thì sẽ mới hội thi về kiểu. Có kiểu rới thì lo cất lên.

Các quan lựa được thiết tốt, đã sau nhà thờ, mà mỗi khi có lễ, điều binh, dọn dẹp rất đẹp, lại là chánh-giữa địa thế Châu-thành nữa.

Qui hoá thay L.

Thơ roi

Quan Bận-lý có được một bức thơ rới, nói rằng tên Huỳnh-văn-Mới và em là tên Huỳnh-văn-Duy ở làng An-nhon-xe (Giadiên), 2 người đóng thuế mà giết tên Cáo-chú tên Mạnh rồi thả thây xuống sông, lúc 17-18 Juin 1921. Có không chưa biết được, mà ngài đã truyền lịnh cho tra vấn. Nghe nói Huỳnh-văn-Mới là ông-cà trong làng.

Đảng vãn đệ nhưn

Nhơn dịp lễ Đứơ-Của Bà Mỏg-Triêu, Phi-công Poulet sửa bay hai bữa 14 và 15 Aout, bay nhiều cách lạ hơn từ bữa sơ khởi đến giờ.

Annam mới có Cỏ Nguyễn-thị-Dần ở Baria, là người khởi đầu bay với M. Poulet cách mấy bữa rày.

Người có tiền cũng nên thử cớ hỏi, cớ hạt mà lóa cớ: tiền một lần cớ cho biết.

Vụ Lucien Hậu

Vụ M. Lucien Hậu lấy giấy quốc-trái của nhà Bảo Indochine cầm cho hai bên Chetys mà vay sáu mươi ngàn ngàn, hai tên Cuettys nhờ có trạng-sư lãnh và đóng thế chơn hai mươi lăm ngàn đồng mới đứng tại ngoài hầu tra, c. n. M. Hậu thì còn đang bị giam chờ quan tra vấn.

Trên tòa, thì quan bồi-thẩm lo cật vấn chứng « sự », còn dưới Bàn thì lo kiểm xét số sách. Xét kỹ lại rồi mới hay, M. Lucien Hậu lấy trọn một đồng giấy quốc-trái, tiền lời thì ba mươi một ngàn quan (31000f.00). Vậy thì M. Lucien Hậu lấy nhiều lắm, vì mỗi năm quan tiền lời thì phải một trăm ngàn tiền vốn; (5%) nếu Lucien Hậu lấy số giấy tiền lời cao tới 31000f.00 thì vốn phải tới (100x31000) 620.000 f.00 (sáu trăm hai chục ngàn quan). Tuy vậy mà may, hôm nay tra xét tìm ra được một tờ giấy quốc-trái, tiền lời thì 28.000 quan, còn mà chừng một tờ 3000 quan tiền lời nữa thôi, chỉ nghĩa còn lại 60000 quan tiền vốn, tức là sáu trăm về quốc-trái, mỗi về một trăm quan.

Cũng là trộm nữa

Cũng là trộm nữa, song ít, mới nghe tin Hãng tàu đi biển, tên là hãng « Nhà Rồng » mới bị mất một số bạc ba ngàn

năm trăm đồng (3500\$00) củàng phải bị kẻ trộm ngoài thờ tay mặt vào, ấy bởi người làm việc trong bất lương, đặt tay trái sửa lùa của ấy rới thừa cớ lên bước.

E làm rồi đảng cật vấn tâm nỏ, Báo-chàng chỉ về rới duyên cớ. Đợi trước gian-phản rồi sẽ hay.

Lời rao

Có một người muốn lãnh diriger u me institution privé ăn giá về vừa xài cơm ba bữa mà thôi. Người ấy dân lãnh direction morale và direction technique, vì chữ tây xài được, chữ Annam cũng dễ xài. Văn bằng có đủ.

Ái có cớ, xin hỏi bản-quân. P. S. Bản-quân nhận chừng rằng người muốn lãnh trách nhiệm lớn lao này là người có tuổi, đã từng việc giáo-dục trút-mực mươi năm, dù tài và đũ tr.

Lời rao

Cho mấy chủ cớ xe kéo cho mượn.

Nên dùng thứ Cao-su pneus C.C.M. cho xe mình. Vở (enveloppes) hạng nhứt, một cặp 12 \$ 50. Ruột (chambres a air) 5 \$ 00. Bán tại Hãng nấu Cao-su, ở đường Donaumont Saigon.

Nguyễn-Xích-Hồng HỌC-ĐƯỜNG

Nhơn (tên nghi) Hê bôn tương bết nghỉ từ 12 Juillet chỉ 15 Aout 1921 nhập học.

SI ử cũ hãy nhớ ngày tự tương cho đúng, nếu trì trễ thì sẽ bị mất chỗ.

SI từ m ới muốn nhập học bôn tương thì từ đây cha mẹ hãy viết thư xin lễ danh chớ trễ cớ.

Nay cáo bạch.

NGUYỄN-XÍCH-HỒNG

Entrepôt de Cholom IMPORTATION-COMMISSION 71. Bà Tổng-Đức-Phương

BÁN SỈ BÀN LẺ

Vải lụa.

Đồ hộp — Rượu chác, — Rượu ngon — Sữa NESTLÉ — Champagne DELBECK — Cognac RENAULT — Cognac CROIZET (cổ 120 năm).

Đồ tân chế bên Paris

Đầu thơm Coty — Du, Non, Giay — Chemises — Bóp da — Dao bàn — Đồ hát — Đồ chưng phông khách

Hàng tới cũng chịu ra công mà mua các thứ hàng hoá làm bên phương Tây và các ứ lệ theo f chur vị đất.

Giấy thép đề tặc: Paulhien-Cholom Giấy thép nói: 667.

Le Directeur : Paul HIEU

Officier d'Artillerie Coloniale démissionnaire

Croix de Guerre

Thi Ce

ALA

(Có sớ) Chiều y ngày 18 a hội đồng muốn chủ thứ tư 31 mai tại nh. Phải đi nam, thì x là 25 tuổi. Ai muốn Chánh-phủ chi ngày 2

M

Một cái bông đầu công một bốn quan Charner S trang-sư.

TỔNG TH

Điều (th) số ban ch theo đây:

- 4m Régim
- Nguyen canonnier services (0
- Truong canonnier de service
- Nguyen canonnier services.
- Nguyen 18 ans 6 n
- Dao dim canonnier de service
- Nguyen caoonnier services.
- Vu van nonnier c de service
- 5m Régim
- Nguyen Marechal de service
- Nguyen réchal de services
- Nguyen judant.

Vai TRUC

Phạm canonnier de service réchal de services

(Sau t

HỘI NGƯỜI ANNAM

Chợ bán thuốc của Người nước ngoài thuốc Xứ Algérie là Thuốc địa Langsa. Hệ biết hạ thuốc rời và thuốc điều trị rất tốt ở xứ Algérie mà hạt, thì tức là dùng đó thuốc Algérie quả thật là đồ thờ sáng
 Hồi-pháp và chẳng có thứ thuốc nào ngon bằng

Hãy săn hút thuốc hiệu TRÁI-ĐẤT

Thi-Certificat d'aptitude A LA GÉRANCE DU DÉPÔT DE PHARMACIE

(Có sức chủ tiệm Thuốc-Tây)
 Chứng và theo điều thứ 3 lời nghị ngày 18 avril 1920, các phái viên sẽ hội đồng khảo hạch mấy người muốn chủ sự tiệm Thuốc-tây, ngày thứ tư 31 août 1921, 7 giờ rưỡi sớm mai tại nhà Thương-Chợ-rẫy (Cholon).
 Phải dân Phansa hay là dân Annam, thì xin thì được mà có ít nữa là 25 tuổi, và tính hạnh cho tử tế.
 Ai muốn thì vào đơn tại Tòa nhưt Chánh-phủ Nam-kỳ, chỉ thứ nhưt, chỉ ngày 26 mà thôi.

Muốn bán

Một cái máy kéo, (tracteur) chạy bằng dầu hơi hay là sản cũng được, còn mới tinh anh. Ai muốn mua hỏi hẳn quán hay là hội 11 Boulevard Charner Sa gon phòng văn ông Gallet trang-sư.

Võ ban

(Tiếp theo)

TỔNG THÔNG TOÀN-QUYỀN ĐÔNG PHÁP ĐẠI-THẦN

Điều thứ nhất. — Mé-dây danh dự sẽ ban cho các chức việc tên diện theo đây:

4me Régiment d'Artillerie Coloniale
 Nguyễn van Tinh, N^omle 325, 1re canonnier servant, 5 ans 3 mois de services (Croix de guerre).

Trương van Doan, N^omle 247, 1er canonnier conducteur, 20 ans 11 mois de services.

Nguyễn xuan Ky, N^omle 1388, 1er canonnier servant, 20 ans 6 mois de services.

Nguyễn Tau, N^omle 1325, Adjudant 18 ans 6 mois de services.

Đào đình Khảo, N^omle 1651, 1er canonnier conducteur, 20 ans 1 mois de services.

Nguyễn van Tao, N^omle 2687, 1er canonnier servant, 20 ans de services.

Vu van Tuyet, N^omle 2322, 1er canonnier conducteur, 20 ans de services.

Vu van Vien, N^omle 1776, 1re canonnier conducteur, 18 ans 5 mois de services.

5me Régiment d'Artillerie Coloniale
 Nguyễn van Kiem, N^omle 3883, Maréchal des Logis, 14 ans 5 mois de services.

Nguyễn van Quoi, N^omle 3261, Ma réchal des Logis, 20 ans de services.

Phạm van Dâm, N^omle 3279, 1er canonnier servant, 20 ans 11 mois de services.

Nguyễn van Duoc, N^omle 3286, Maréchal des Logis, 16 ans 1 mois de services.

Nguyễn van Ton, N^omle 3280, Maréchal des Logis, 13 ans 8 mois de services.

Nguyễn van Cat, N^omle 3625, Adjudant, 15 ans 8 mois de services.

(Sau tiếp theo)

Thơ tin

Độc khứ độc
 Saigon, le 11 Aout 1921.

Mon cher Ng. d.,
 Vâng tin vì bạn việc. Nay may tiếp tho gửi đến, mới sức nhớ lại bạn mình; với và cắt bút tay để, gượng gạo làm vui đàm luận Buồn quá đi cô-giao đi lị. Buồn quá hóa tức cười, cười cho con lao khéo trở trình, ý quyền sanh từ của bao nhiều nhân vật ở trên cõi tạm này nếm chắt trong tay, rồi bày nhiều chuyện đổi đời trao chắt. Thật, con Tạo thật rất vô đoan lị Cổ giao rồi đó coi, chẳng cần nói tới cuộc sang bên giàu nghèo mới biết con Tạo bất minh, người cũng thì người, cố sao lại thương người này ghét người nọ; là một đấng này đây cũng đủ mà hỏi bô câu thiên địa vô tư; là người đời ai cũng là người, cố sao đồng sanh không đồng tử. Người sanh chẳng khác nhau, duy từ khác nhau ra quá. Người chết giả chết bình, người sao chết bực chết bô, người sao chết thêm chết đăm, người sao lại chết sống chết xuôi. Có kẻ bị hùm tha sủa bả, cũng có người rắn cắn trắng vầy, cũng có người vô phước tế cừ, cũng hiểm kiếp, hằng may chìm nổi. Chết nhiều cách vậy mà bệ con Tạo cũng chưa ưng lòng. Còn bày thêm những là trời sét đánh, đất lở đá, biển nước lụt tràn, núi lửa nổ dậy. Vầy mà cũng chưa đủ vui, còn thêm những nghiệp chât khác nữa; như là máy-bắn s, tàu nổ, xe lửa sụp. Ôi, kẻ cho hết thì biết bao cách chết. Tuy vậy mà trong ba mươi sáu cách chết đó không có cách nào độc, cách nào ghê và cách nào thường cho bằng cách chết về xe hơi. Không biết dân các nước có ưa cách chết đó hay không, chớ dân Nam kỳ này ưa lắm. Không ngày nào là ngày không có người chết về xe hơi. Mà không có vụ chết nào mà có chàng bởi người bác mạng! Hề có vụ xe hơi càng người nào chết ở đâu thì lại đẹp rồi cũng nghe lời tại người đời đường, chớ chẳng phải lời tại người cảm tay bánh. Làm như tưởng những người bị cẳng đó đều là người lòng đã mong tự vậy, cô-giao.

Thầy vậy nhà nước thương dân, cũng bởi nước thì vì dân, muốn trừ hại cho dân nên bày điều này lên kia mà trừ cũng không được. Không bởi bữa nào. Không lý cấm xe hơi, vì không có khi nào lái xe hơi. Lỗi tại người đời đường mà không ý cấm bộ hành đi trên lộ. Khổ dữ a! Nhà nước chưa biết tính sao cho dứt mối hại.

Tôi thấy chết về cái nghiệp đó nhiều quá, thật tội rất buồn; nên không dám nào tới năm yếu mà không lo kẻ. Nhờ lòng ưu tư ấy, tôi mới nhớ việc của nước đã làm, nên tôi tìm ra đảng một kẻ hay; tôi xin bày cho cô-giao nghị luận.

Nên nói những người bị xe hơi cẳng, đều là người mong tròn nợ; rồi tại họ chớ chẳng phải tại xe hơi, muốn trừ, tưởng chẳng chi hay cho bằng lấy độc mà khử độc.

Tôi nhớ lại, tôi xem truyện Hồng-mao, nhiều tích mới ông quan mà bình rất nghiêm quân lệnh, Ngài dân binh đi đánh giặc, rồi gặp nhằm xe-phong vô bắt diều, quân binh không phục thù;

thò, bị bệnh thời khí rất nhiều. Chẳng kể số chết, kể số bệnh xin nằm, mỗi ngày đư trạm; không đầy một tháng đạo binh của ngài còn rất ít. Thấy thuốc đã vô phang, Ngài không biết tính sao, giết, Ngài mới phóng lệnh troan, từ đây, hệ tên quân nào khai đầu, thì dần ra thóc côi lịnh ra rồi không đầy ba ngày, diệt bệnh thời khí.

Tới năm nôi giặc Âu-châu, cũng một danh tướng Hồng-mao, lãnh binh sang giúp Pháp. Bị Đức-tặc dụng ác-khí, làm cho quân của ngài bị đui, bị chết rất nhiều. Không phang trừ, ngài giận troan lịnh: Hễ tên quân nào dè mình bị ác-khí, thì phải bị tử. Lịnh ra rồi tên quân nào cũng lo giữ mình, ác-khí không làm hại được.

Bây giờ đây, nêu nói tại người Annam cứ đâm đầu vô xe hơi mà tự-vấn hoài, thì bắt chước Hồng-mao làm như vậy: Người nào bị xe-hơi đụng mà còn sống, còn chạy được, thì phải rước theo người ấy mà bắt cho đứng, đem bỏ tù. Còn người nào bị cẳng chết tại trạm, hay là đứt làm hai khúc, thì bỏ khúc dưới lấy khúc trên làm tang; nếu khúc trên mà còn hơi hóp, thì công cứ đem vô khâm bô tồ, rồi làm giầy phạt, bắt thường xe-hơi hư bao nhiêu thường bao nhiêu, và công bắt thường sự làm mất ngày giờ của chủ xe-hơi và sự làm cho chủ xe-hơi hết hồn hết vía.

Cô-giao ôi, làm như vậy mới vừa lòng chủ xe-hơi chớ! Mộng-huê-Lầu.

Buôn bán

CÁC CHỮ QUÁ LẠNH

Vụ thứ nhưt. — Chú Trinh-Tranh, chủ sự nhà Gò yên Long, đã tròn, vì tội a y với một tên Má-chính của nhà buôn Tây lập thế giá sĩ hàng, mà bán lại cho mấy tiệm giầu khác, rồi lại bỏ lị xin tính số (Fallittle).

Nay nó nghe nhà buôn Tây đã rồ có m-ru lạn gian của nó rồ, nên nó tròn đêm 4 rạng mặt 5 Acou.

Mặt-thám còn đương tìm mà bắt cho được Trinh-Tranh, rồi nó với tên Má-chính về cất nghĩa cho Tòa nghe những sự lạn lợ của chúng nó, liền của người ta hơn 20 muôn đồng bạc.

Còn vụ thứ nhì. — Chú Trinh-bang chủ sự nhà Dong Luen Aub, đã vào đơn ngày 20 Jul et 1921 xin tính số. Nay bị bắt, cang vì tên Miên-phat có gửi bạc cho mình, mà sao mình tiêu đầu bẻ, mà mình Miêu-phat cũng đồng cửa, còn chủ tiệm thì ở Hong-Kong.

Vì đó mà bắt cẳng tra, cho biểu sự lạn lợ buôn bán của hai nhà.

Kẻ hèn thiế!

Sabong thiệt tốt

Là sabong Cadum làm ròng bằng đồ thờ sáng nhưt hạng tinh anh, không có điểm cường mà hơi nhiều lắm, đã thơm lại đẹp mùi. Làm rồi một năm mới bán ra phòng cho khó hết nước, không giống như các sabong khác thường có nước.

Tiệm nào cũng có bán giá có 2f.50 không thêm chi hết.

Hàng-Dầu TRƯƠNG-VĂN-BÈN

CÓ BÁN ĐỒ THỦ DẦU
 Dầu Phóng, ăn thực ngon và tốt.
 Dầu Dừa, không có mùi hôi.
 Dầu Mè, thơm.
 Dầu Bông, giá rẻ để thợ-bạc dùng.
 Bánh dầu Đậu-phong, thực tốt.
 Dầu Đổ.
 Dầu Gòn.
 Dầu để cho heo và bò ăn.

ĐỒ TỐT VÀ GIÁ RẺ HƠN KHÁCH-TRƯ

Hàng tôi mua Dừa-khó, Đậu-phong, Mè, hạt Gòn, hạt Bông, hạt Bồ-đồ, dầu và bột caoutchouc. Mua giá khá hơn các nơi.
 Xin Lạc-châu, ai có muốn mua bán với tôi, thì xin mời đến nhà hoặc viết thư hỏi tôi thì tôi gửi kèm và sẵn lòng tiếp rước rất trong lễ và trả lời lập tức. Nay tôi!

TRƯƠNG-VĂN-BÈN,
 111 đường Quán-hạt,
 số 40, đường CAO-MỸ, số 40,
 CHỢ LỚN.

Kính,

Cùng chư qui vị trong cả lực chúng đặng rồ:

Rằng tôi mới mở một cửa hàng sửa đồ thứ máy, hoặc sửa hay làm ra mới, những vật phụ tùng dùng theo mỗi thứ máy, như là xe hơi cũng là tàu chạy máy hơi vậy vãn vãn. Nói tóm một đều là trong cái vật dùng theo công nghệ loại kiếm, hầu giúp tiện cho chư qui vị khỏi bẻ lo lằng.

Hoặc ở xa mà gửi đến thì tôi cũng sẵn lòng cần giúp đỡ đặng vừa. Rất rẻ, rất mau hơn cả những xưởng loại kia, lại tùy theo ý của chư vị như lòng thích muốn.

Xin, chư vị chiếu cố tôi rất gọi nhuần.

Kính đôn
 Atelier & Garage de l'Avallanche
 430 a 438, R. Paul Blanchy
 à Saigon.

Lời rao cần kíp

Nhờ ơn qui ông qui bà trong Lạc-châu có lòng chiếu cố nên sự buôn bán tra Huế của tôi cũng được thịnh vượng. Tuy lị nay mùa mưa song khi trời nóng nực lắm nên dùng tra Huế giải lao. Tại nhà tôi có làm và bán tra Huế tốt thượng hạng giá năm cật (0 50) một kilo, còn tra ngân thì 0 35 một kilo. Bán giới cùng khắp Lạc-châu, bán contre remboursement nghĩa là đến nhà giấy thép đóng bạc lãnh trả. Tiền gửi về phân ông bà chịu. Vay cứ xin ông bà lấy lòng chiếu cố sự buôn bán của tôi cho khá hơn. Tôi hết lòng đợi ơn qui ông qui bà ngàn ngày.

Nay kính c o.
 Madame HUYNH-THI-MUOI
 Marchande de Thé à Thủ-đơn-một.

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiếp theo Tây này đẹp hơn cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-dương này

Lập ra từ năm 1865 HỒI TRƯỚC CỦA ÔNG HOLBÉ và RENOUX

Nay ông L. SOLIRÈNE, nhất hạng bào-chê sư, kê nghiệp

Ta cũng hết lòng mừng cho các chủ hiệu mới này, may mà nhờ sự sắp đặt lại thì ta tưởng cái mục đích của hãng nó sẽ dần dần RA CANG NGÀY CANG LỚN.

Đông nghiệp tây-nam

Ta lấy làm tội chi mà nghe nói rằng cái hãng PHARMACIE CENTRALE CỦA M. LÊ-VĂN-MINH QUẢN LÝ, sẽ đổi tên từ này, kêu là hãng PHARMACIE CENTRALE FRANCO-ANNAMITE.

Ta cũng hết lòng mừng cho các chủ hiệu mới này, may mà nhờ sự sắp đặt lại thì ta tưởng cái mục đích của hãng nó sẽ dần dần RA CANG NGÀY CANG LỚN.

M. LÊ-VĂN-MINH LÀ THẦY BẢO CHẾ HẠNG NHƯT CỦA TRƯỜNG LỚN TẠI PARIS, NHẬP TỊCH LANGSA, CÔNG CỬ VIỆC LÀM QUẢN LÝ HẠNG NÀY, MỘT MÌNH SÁNG SÓC. THEO CHỨC TRÁCH CỦA MÌNH. VIỆC TRÍ CÁCH BẢO CHẾ CỦA HẠNG, NGHĨA LÀ CÁC VIỆC CHUYÊN MÔN SƠ KHƠI, VÀ HÓA-HỌC.

Hàng này, trừ những thuốc tinh anh, không hề sai chày, của hãng DROGUERIE COMMERCIALE DE L'UNION tôn trọng nhân lý nhờ vốn của người Pháp, mà sáng sủa thì thấy có hãng thiên nghệ báo chí. Nhờ như vậy mà ta được chắc các thứ thuốc của ta, hơn các thứ thuốc khác, không còn phải kiên đề như trong xứ này thường hay cần dùng, mà nhiều khi phải bị bề trễ, phải thiếu, tại đường thông qua với Mẫu-quốc ngoài biển không chừng, lại thường làm cho thuốc-dia của ta, có cần cho làm cũng không có hãng cho kịp.

KỶ TÀU RỒI BÊN MẪU-QUỐC, MỚI GỖI QUA QUẢ NHIỀU, NHƯNG THUỐC MEN VÀ ĐỒ PHỤ-TÙNG THEO HÓA HỌC. Được như vậy thì các bệnh hoạn có đủ thuốc theo f, đã rẽ lại mau lành bệnh.

Hàng thuốc PHARMACIE CENTRALE FRANCO ANNAMITE (đông-nghiệp Tây-Nam) này. CỬ VIỆC LO MẠNH GIỎI cho hết thấy hơn dân Nam-kỳ ta.

Nhà chụp ảnh NADAL

120 rue Catinat Saigon

Hình dán giấy thuê thân 3 cái 0\$50
Sang hình lớn thì từ 5-400 cái 25.00
Hình chụp khố thì 12 cái 9.00
Có bán đủ đồ phụ tùng chụp ảnh sang ảnh, và làm ảnh lớn hơn và cũng có bán đủ các thứ máy để chụp ảnh.

Có bán tượng về bằng nước thuốc dàu, sơn thòy, và việc chi đủ màu. Đồ đã tốt, mới mà giá cũng phải chăng.

HÀNG

ông P. Ribeyrolles et Co
10, Place du Chateau d'eau, Saigon
Số 10 gần giếng nước Saigon

Có bán máy xay lúa và đồ phụ tùng cho máy.
Thay mặt cho hãng ông F. H. SCHULE.

Có thợ ráp máy giới ở tại hãng MỸ TỐT CHẮC. — Ai muốn sắp đặt thế nào, thì chỉ giùm không ăn tiền công.

LỜI RAO

Chà, may ông thợ chụp hình, thiên nghệ đến làm chốt

Tại hãng PHOTO-STUDIO, 126-124 đường Catinat, có bán đủ thứ máy chụp hình hiệu nào cũng có theo giá bán Tây, như hiệu Kodak-Richard - Gaumont - Demaria - Monobloc v. v.

Cũng có đủ đồ phụ tùng hết thứ, về nghề chụp hình và vẽ nghệ vẽ ảnh (Peinture) bán si bán lo cũng có khuôn để in hình chạm khắc làm, thứ nào cũng có nhiều bộ khác, chạm tốt lắm.
Có chụp hình cho giấy thuê thân nữa.

Có bán kiến, giấy, đủ thứ thuốc sang hình.
Giấy Bromure 1/2 brilliant contrast, từ hộp 100 tờ, lớn 13 x 18 thì 8 h 22 còn hộp 500 tờ thì 22 \$ 00.
Có kiến để làm hình máy xử dụng ực.

Tại hãng Photo-Studio 126-124 Catinat Saigon.

Nguyễn-vân-Búp

(THỢ KHĂN ĐEN)
et Propriétaire Suici-don à Binh-nhâm Lai-thiếu

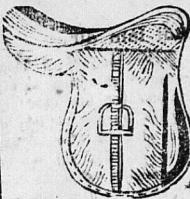
Chỗ làm khăn bông, Bombay và nhiều tàu đủ kiểu kim-thời, có kiểu cúp tóc muốn kết dính lại dùng như nón vậy, rất tiện phải do nì, bằng muốn vào thì khổ đo, còn muốn dày mỏng tùy ý mua từ 8 tới 4 lớp thôi. Giá khăn có 3 hạng hạng chứt 3 đồng hạng nhì 2 đồng rưỡi hạng ba 2 đồng, qui ông mua số phi tới chịu thì phải trên 2 khăn gói contre remboursement cũng trả tiền trước tiền cho 2 mới.

Tàu chạy 12 chử,

Mạnh 80 ngựa

Trong lục châu hoặc các nhà buôn lúa, kéo ghe chài, hoặc chở chuyên vật chi, muốn mượn tàu, xin đến mà thương luận, hay là viết thư cho tôi cũng được.

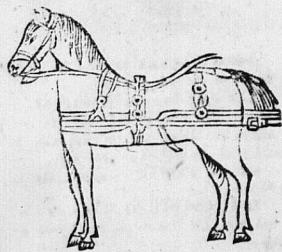
Maison BARDON
Quai de la Marine-Hội.
SAIGON

PHAN-HAM

Thợ làm yên-ngựa Song-mã và Đốc-mã
Khoa-chàng, Khoa-do
Hanoi - 5, Rue Jules Ferry, 5 - Hanoi

Chúng tôi kính trình chư khách biết

rằng: Bản-hiệu làm các thứ Yên-ngựa đồ Song-mã, Đốc-mã Rương Vải và các thứ đồ dùng đi đường là u bằng da bên Tây da Hồng-kông thật tốt. Làm rất kỹ-lưỡng giá bàu phải chăng. Các quí-khách có long chiếu có muốn dùng thứ ghay kiểu mẫu nào xin gởi thư cho Bản-hiệu. Bản-hiệu xin tận kỳ tâm lực làm được như ý của quí-khách sử dụng.

Nếu mua buôn nhiều thì Bản-hiệu sẽ tinh gia riêng.

Bản hiệu có mở hiệu thợ may tây, annam nữa.

HÀNG NGÀNH VA NGƯỜI THAY MẶT trong cả hoàn cầu HAY HỒI SÁCH có hoa hình Hàng chánh và hàng nhặng sẽ cho không	HÀNG DESCOURS & CABAUD Produits Metallurgiques VON 40 TRIỆU QUAN BÁN SÌ - BAN LÊ	HÀNG BÁN Giá rẻ hơn hết TRONG KHẢNG CỤC ĐÔNG Nam-van (PNOMPENH) góc ĐƯỜNG PROTECTORAT VA ĐƯỜNG DE VERNEVILLE
---	---	---

Hãy đến viếng kho chúng tôi, kho thiết tốt và lớn hơn hết trong cõi Đông-pháp, hay là viết thư cho chúng tôi mà hỏi giá, thì chúng tôi sẽ tiếp rước và trả lời một cách tử tế lắm.

Có một mình hàng này thay mặt cho:
— Hàng Ciment Portland Artificiels de l'Indochine, ciment ở Tonkin;
— Hàng xe hiệu Decauville: Xe rùa, đường rầy, các món phụ tùng thay đổi theo xe rùa và đường rầy;
— Hàng xe hơi hiệu "Berliet": Xe hơi dùng thường và xe chở đồ (camions).
— Hàng Ripolin: Dầu sơn Ripolin;
— Hàng thuốc súng, Hột nổ, ngòi và thuốc súng;
— Hàng Larbaud Saint-Yorre. Nước sôi và thuốc ngâm hiệu Larbaud Saint-Yorre;
— Hàng Bergougnan: Vòi và ruột xe hơi hiệu "Bergougnan";
— Tủ sắt "Le Gaulois" cây khóa không được và dốt không cháy. — khóa có bạc tốt hơn khon có chử;
— Hàng xường tan ở Tonkin. Phân vai ruộng và đất trồng tỉa.

Đồ thứ:
— Đồ dùng về việc trồng tỉa: Cây ruộng, cây xới đất, cày, cuốc, và rựa, đồ vật dụng cho máy sơ trồng tỉa;
— Đồ dùng cho những người lãnh việc làm: Đồ khi dùng cắt nhà, sắt để dùng đục sang, đá sắt đẹp, tron, vuốt sắt làm nồi hơi (chaudière) sắt bằng mặt đen và xi kềm, kềm lợp nhà, bóm để đem nước vào ruộng, bóm nhà cửa, van van, ống ga hiệu Turquet, ống xi kềm, ống chì để dùng đặt đường nước, ống thép dùng theo nồi-hơi (chaudière) ống đồng và thau;
— Vật dụng làm nhà: Song hồng cửa, ống khóa, bản lề, chốt sắt, đinh, ốc, bu-lon boulons, giay kềm, mành mành đục, mành mành;
— Vật dụng trong nhà: Đồ dùng nấu ăn trang sanh, xi chì, bằng mi-nhôm (alluminium), đèn, bàn ủi, lò, bàn chải, sạp đánh tú, sạp ong;
— Bàn, ghế hiệu Thonet thiết;
— Những vật dụng như bàn cân vàng, thuốc súng, dầu sơn, dầu trong, produits chimiques giay gai, giay cables, bô may bướm, bô làm sáo, bô làm mũi xe kéo, xe hơi và nước sôi tưới nhà.

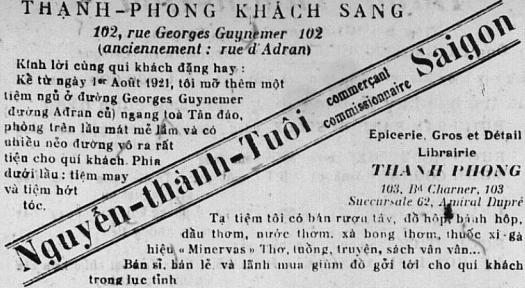
THÀNH-PHONG KHÁCH SANG.

102, rue Georges Guynemer 102
(anciennement : rue d'Adran)

Kính lời cúng qui khách đặng hay :
Kể từ ngày 1° Août 1921, tôi mở thêm một
tiệm ngủ ở đường Georges Guynemer
đường Adran cũ ngang loa Tân đảo,
phòng trên lầu mát mẻ lẫm và có
nhiều nệm giường vớ ra rất
tiện cho qui khách. Phía
dưới lầu : tiệm may
và tiệm hớt
tóc.

Tại tiệm tôi có bán rượu tây, đồ hộp bình hộp,
dầu thơm, nước thơm, xà bông thơm, thuốc xi-ga
hiệu « Minervas » Thor, tẩu, truyền, sách văn vãn...
Bán sỉ bán lẻ và lãnh mua giùm đồ gởi tới cho qui khách
trong lục tỉnh

Epicerie, Gros et Détail
Librairie
THÀNH PHONG
103, Bd Charner, 103
Sucrerie 62, Avenue Dupré

**Thầy uong thủ thư rượu
AMER HONORE**
Là một thứ giải khát ngon
thượng hạng
Của một mình hãng Denis frères
có từ xưa thôi.

Tôi chỉ dùng có một thứ
giấy NIL mà thôi giấy này
là thứ giấy văn thuốc diều.
Tôi nhất của một mình hãng
Denis Frères đại lý khắp cả
Đông-dương.

L. JACQUE CONG-TI

Hãng L. Jacque công-ti gởi bởi
hãng Baud công-ti, sang qua C. Ban-
dier công-ti, rồi Graf, de Lailhacac
công-ti rồi Graf, Jacque công-ti bây
giờ trở nên L. Jacque công-ti, vốn là
hãng bán những đồ đồng sắt và đồ nội
đựng, lâu đời hơn hết trong đất Nam-
kỳ. Kho trữ tại Saigon cũng rộng lớn
hơn hết trong thành-phố, và sẵn chứa
đủ thứ đồ thượng hạng cho người chọn
lựa.

Hãng L. Jacque công-ti, fàng thật
là hãng trọng đại, nên mới dám chịu hao
công tốn của in ra cuốn mục lục quốc
quốc để tiện cho qui khách dùng.

Những đồ qui-hiệu của hãng L. Jac-
que công-ti, từ bán chẳng phải ít ;
như sau :

Tủ sắt hiệu Bauche là hiệu đã có
danh từ ba mươi năm nay ; nó nhà
Bằng nhôm kho nhà-nước thấy đều dùng.
Hiệu tủ Bauche mà đẹp danh tiếng lấy
thế ấy, nhờ bởi khắp cả hoàn-cầu, thiên
hạ đều biết sức chắc chắn của nó

Máy dùng thực nước chữa bệnh
hiệu Jacob Delafon
Nóng cách tạo cũng không nước.
Thật là đẹp nhất và không hiệu nào
sánh bì.

Máy may hiệu Gnome và Rhone
Chauit hiệu Langsa điện-dầu hơn hết.

Máy trực thủy hiệu Gnome
và Rhone

Máy hơi chắc có danh, riêng để dùng
vẽ tàu nhỏ và đồ ; Tao-tác yếu dùng làm.

Dầu hiệu Spidoleine

Dầu nhớt dùng cho máy tốt lắm mà
lại ít hao, nên các hãng làm xe hơi bên
Pháp-quốc đều ưa dùng.

Bàn ghế hiệu Thonet
Bè thanh sắt thêm chắc chắn.
Văn vãn, Văn vãn, ...

Hãng L. Jacque công-ti, sáng lòng,
bề trong qui khách, ai hỏi xin Mục-lục
thì gởi không cho tiền. Trong hàng ai
có đặc biệt một số và Langsa và annam
đem trên mười người giúp việc riêng
để lo về phần qui khách ở Lục-châu,
nghĩa là lo việc gởi đồ cho kịp và về
thời tin vàng lại. Nếu khi chư qui khách
vào-châu của hồi đều chi, viết thư ngay
cho Bôn-hiệu, thì nội trong một kỳ tàu
có thơ của Bôn-hiệu đáp hồi, chỉ phần
minh bạch giá cả các món hàng mình
muốn mua. Giá của Bôn-hiệu định trong
thơ đáp hồi đây, là giá chung tính luôn
và tiền đóng thùng và tiền gởi chở

Vin Tonique et Bi-nutritif

du Docteur RIP

VỆ SANH ƯỚU CỦA LƯƠNG Y RIP CHẾ

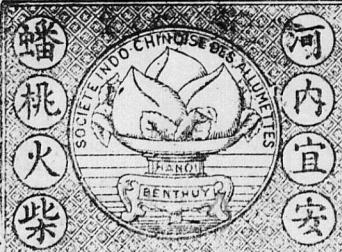
Thứ thuốc rượu này là một vị đại bồi bổ sức
kháng kiện tinh thần bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều
ứng dụng cả. Những kẻ tuổi cao khí lực suy giảm,
vội thầy ngày xưa đã thừa môn bổ uống rượu này
vô, thì đã đặng cơ lẻo thành đồng, một máy tươi trẻ,
cơ thể lại mạnh hơn xưa.

Còn con nít liệt nhược đều há mặt má, có bệnh
bạch, có chửa, những kẻ hao tổn tinh thần, bổ rượu
rượu này vào thì mạnh mẽ làm liệt, ăn thịt đồ sủa, uất
thần tráng kiện.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc.

Có trữ tại tiệm thuốc tây ở đường Marins số 199
Cholon depot Pharmacie Franco-Chinoise 199 r.
des Marins Cholon.

Đặt tiệc, tùy lòng khách
CÓ PHÒNG QUÁ RỘNG TRÊN LẦU
NÀU ĂN THỢ LANGSA
Mỗi phòng có sân, quạt
điện trên trần
SAIGON - PALACE - HOTEL
NHÀ HÀNG AN-NGŨ đường Bd Charner và Carabelli
PHÒNG TÂM,
PHÒNG ĐÂM, CHỖ
XỨC SỜ, ĐỀU LÀ TÍNH
ANH SẠCH SẼ
Mỗi đêm đều có hát bóng cho khách nghỉ uống
rượu xem chơi.
Chư vị đến xem thử thì chắc sẽ vui lòng.
Ban đêm giờ nào cũng được, chủ-nhơn sẵn lòng tiếp rước.

một mình hãng
Denis-frères
Đại-ly cả Đông
pháp thứ hộp
quẹt này.

quẹt này khắp nơi đặng phép bán lẻ một gói nhỏ một hộp mà thôi

Cách tranh thương
Muốn buôn bán cho đắt mỗi
hàng, thì phải đốt đèn cho thật
sáng.
Người buôn bán Âu-châu cũng
dùng cách đó ; người china họ
cũng dùng cách ấy.
Vậy thì đồng-hàng nên đến
tiệm Lục-tinh khách-lưu số 52
đường d'Espagne chợ Saigon,
mà mua hoặc đèn khí, hoặc đèn
lò hiệu Best, mà đốt cho sáng ;
thì cuộc buôn bán mới thành
vượng.
Tiệm đó có đủ các thứ đèn đẹp
đỏ ; và bán rẻ hơn các nơi.

Không ngủ
Là làm cho tâm thần sức lực
hao mòn yếu ớt,
Là làm cho tàn hại sự
mạnh giỏi
Nghĩ, là làm cho giảm
tho, Hễ giấc ngủ mất rồi
thì không kiếm lại đặng
nữa.
Thuốc Neurinase
làm cho người ta ngủ
đặng.
Thật là cần ích cho
các xứ nóng nực.
Có trữ bán khắp trong các tiệm
thuốc lớn.

CANOT HOI
chỗ chuyên mau lẹ,
đủ tuấn du diển địa
CÁI KIỂU THEO LOẠI « POPULAIRE », KỂ LÀ AUTO-GLISSEUR SỐ 630
Hãy lập tức viết thư thương nghị với
Société Franco-Annamite des Anciens
Etablissements
Charles BARDON
Sté Anonyme en formation
Quai de la Merne, SAIGON (Khánh-Hồ)
bản đăng ký công giáng đặng Khỏi ngại là hàng cách số. Giá cả

